

Rozwój rynku: Wełna i sierść zwierzęca (CN 51) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje ewolucję unijnej wymiany handlowej wyrobami objętymi działem 51 Nomenklatury Scalonej („Wełna, cienka lub gruba sierść zwierzęca; przędza i tkanina z włosia końskiego”) w latach 2015–2025. Obejmuje on surowce, półprodukty oraz gotowe tkaniny wełniane. Dane pochodzą z panelu ogólnego obrazu wymiany i ilustrują głęboką transformację sektora: spadek fizycznych wolumenów handlu, dynamiczny wzrost cen jednostkowych, przesunięcia w geografii partnerów oraz występowanie silnych wstrząsów cenowych.

Kurczący się rynek fizyczny przy rosnących cenach jednostkowych

Wartość i wolumen unijnego eksportu i importu obniżyły się, ale skala spadku wolumenu przekroczyła spadek wartości

W dekadzie 2015–2025 wartość unijnego eksportu działu 51 zmniejszyła się z 1,61 mld EUR do 1,39 mld EUR (-13,7%), przy czym ilość wysłanych towarów skurczyła się ze 138,5 tys. ton do 91,96 tys. ton (-33,6%). Podobnie import: wartość spadła z 1,49 mld EUR do 1,38 mld EUR (-7,3%), a wolumen ze 162,7 tys. ton do 116,5 tys. ton (-28,4%). Wyraźnie widać, że fizyczny handel wełną i przędzą zmniejszył się o około jedną trzecią, podczas gdy wartości nominalne opadły znacznie łagodniej. Dodatnia nadwyżka handlowa (123,9 mln EUR w 2015 r.) praktycznie zanikła – w 2025 r. wyniosła zaledwie 11,9 mln EUR, a w 2022 r. UE zanotowała deficyt w wysokości -357,9 mln EUR.

Ceny jednostkowe w handlu zagranicznym wzrosły o około 30%, odzwierciedlając presję kosztową i zmianę struktury asortymentowej

Średnia cena eksportowa wzrosła z 11,6 tys. EUR/t do 15,1 tys. EUR/t (+30,0%), a importowa z 9,1 tys. EUR/t do 11,8 tys. EUR/t (+29,5%). Wzrost cen był szczególnie gwałtowny w latach 2021–2022, co wiązało się z globalnymi napięciami podażowymi i skokiem cen surowców. Wyższe ceny jednostkowe częściowo zrekomensowały ubytek wolumenu, ale

jednocześnie podniosły koszty dla unijnych przetwórców, co widać po spadku nadwyżki handlowej.

Produkcja wełny i przędzy w UE zmniejszyła się dramatycznie, co zmienia bilans zależności handlowej

Dane o produkcji przemysłowej wskazują na spadek wolumenu produkcji z 685,7 mln kg (2003) do 252,5 mln kg (2024, -63,2%) oraz wartości z 4,79 mld EUR do 2,85 mld EUR (-40,5%). Kurcząca się baza produkcyjna sprawia, że wskaźnik zależności od importu netto (net import reliance) pozostaje ujemny (UE jest eksporterem netto), a jego wartość zmieniła się z -18,9% w 2003 r. do -21,2% w 2024 r. To oznacza, że przy mniejszej produkcji wewnętrznej relatywna orientacja eksportowa sektora nawet nieznacznie wzrosła.

Zmiana mapy partnerów handlowych – od tradycyjnych rynków do nowych biegunów wzrostu

W imporcie Chiny zachowują pozycję lidera, ale rośnie znaczenie RPA i Argentyny kosztem Australii i Nowej Zelandii

Poniższa tabela podsumowuje zmiany wartości importu z głównych kierunków w latach 2015 i 2025 (dane: główni partnerzy w imporcie):

Partner	2015 (mln EUR)	2025 (mln EUR)	Zmiana (%)
Chiny	446,8	454,9	+1,8
Australia	162,3	108,8	-33,0
Wlk. Brytania	233,3	171,4	-26,5
Nowa Zelandia	98,0	57,8	-41,1
RPA	60,4	83,4	+38,0
Argentyna	54,8	61,8	+12,8
Urugwaj	43,9	49,7	+13,2

Chińska pozycja utrzymała się praktycznie bez zmian, podczas gdy Australia i Nowa Zelandia zanotowały silne spadki. Roczne dane o koncentracji importu (HHI) wzrosły z 1412 do 1493 punktów, co potwierdza umiarkowaną koncentrację i jej nieznaczne nasilenie.

Eksport do Wielkiej Brytanii, USA i Hongkongu załamał się; dynamicznie rosną dostawy do Maroka, Indii i Turcji

Struktura eksportu przeszła głęboką reorientację. Poniżej porównanie głównych rynków zbytu:

Partner	2015 (mln EUR)	2025 (mln EUR)	Zmiana (%)
Chiny	235,3	206,6	-12,2
Wlk. Brytania	214,8	119,6	-44,3
Turcja	182,7	168,2	-8,0
Maroko	58,4	113,5	+94,2
Indie	16,8	28,6	+70,6
USA	109,6	72,4	-33,9
Hongkong	177,3	75,0	-57,7

Wyraźnie widoczny jest spadek na dojrzałych rynkach – Wielka Brytania, USA, Hongkong – podczas gdy Maroko i Indie stały się motorami wzrostu. Turcja, mimo lekkiego spadku w całym okresie, po 2022 roku utrzymuje wysoką dynamikę wartościową, napędzaną wzrostem cen (o czym niżej).

Koncentracja geograficzna eksportu spadła, co świadczy o dywersyfikacji rynków zbytu

Wskaźnik HHI dla eksportu obniżył się z 805 do 679 pkt (-15,6%). W połączeniu z powyższą tabelą oznacza to, że unijne przędze i tkaniny trafiają do szerszego grona odbiorców, a udział tradycyjnych „wielkich” rynków maleje.

Wstrząsy cenowe i rosnąca zmienność dostaw

Rok 2022 przyniósł gwałtowne skoki cen importowych z Argentyny i Australii oraz eksportowych do Indii i Turcji

System detekcji wstrząsów wskazał cztery najsilniejsze zdarzenia cenowe w 2022 r.:

Podmiot	Kierunek	Przesunięcie ceny	Udział w wartości	Nietypowość
Argentyna	import	+26,5%	6,2%	8,5
Australia	import	+32,0%	15,1%	4,9
Indie	eksport	+109,2%	2,0%	7,9
Turcja	eksport	+83,5%	18,6%	6,8

W 2020 r. odnotowano również negatywny szok cenowy w imporcie z RPA (-23,5%). Powyższe zdarzenia odzwierciedlają splot efektów pokryzysowego odbicia popytu, ograniczeń podaży i spekulacji surowcowej.

Zmienność dostaw z Chile, Australii i Hongkongu była najwyższa, wskazując na podatność łańcuchów dostaw

Współczynnik zmienności (CV) ilości importu był najwyższy dla Chile (0,45), Australii (0,25) i Argentyny (0,23). W eksporcie najbardziej zmiennymi rynkami były Hongkong (0,42), Chiny (0,38) i Ukraina (0,38). Wysoka zmienność tych kierunków sygnalizuje ryzyka dla stabilności łańcuchów zaopatrzenia i zbytu, zwłaszcza w przypadku surowców z Australii i wysyłek do Hongkongu.

Koncentracja dostawców importu nieznacznie wzrosła

Mimo spadku wolumenu koncentracja wartości importu (HHI) wzrosła o 5,7%, podczas gdy koncentracja wolumenu obniżyła się o 4,9%. Oznacza to, że mniejsza liczba dostawców kontroluje coraz większą część wartości importu, co może wynikać z rosnącego udziału droższych gatunków wełny z RPA i Argentyny, przy malejących dostawach masowych z Australii.

Podsumowanie

Analiza danych z lat 2015–2025 ujawnia głęboką restrukturyzację unijnego handlu wełną i wyrobami wełnianymi. Wolumen wymiany skurczył się o blisko jedną trzecią, ale wzrost cen jednostkowych o ok. 30% ograniczył spadek wartości. Produkcja w UE zmalała o ponad połowę, co przy zachowaniu dodatniego salda handlowego oznacza rosnącą orientację eksportową na mniejszej bazie przemysłowej.

Struktura geograficzna obrotów uległa istotnym przesunięciom: w imporcie umocniły się pozycje RPA i Argentyny, w eksporcie – Maroka i Indii, przy wyraźnym spadku roli Wielkiej Brytanii, USA i Hongkongu. Jednocześnie zmalała koncentracja rynków eksportowych, co jest zjawiskiem pozytywnym. Rok 2022 przyniósł serię silnych wstrząsów cenowych, które obnażyły podatność sektora na szoki podażowe. Utrzymująca się wysoka zmienność oraz nieznaczny wzrost koncentracji dostawców importu stanowią wyzwania dla stabilności łańcuchów dostaw. W perspektywie najbliższych lat kluczowe będzie śledzenie, czy proces kurczenia się unijnej bazy przetwórczej zostanie powstrzymany, oraz jak będą się kształtować relacje z nowymi, dynamicznymi partnerami handlowymi.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.